

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru stabilirea unor măsuri privind obiectivele de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice în curs de execuție precum și a altor proiecte de interes public major care utilizează energie regenerabilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Promovarea acestui proiect de act normativ se realizează în contextul Planului REPowerEU, lansat prin:

- Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor COM (2022) 230 final din data de 18.05.2022,

- Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - REPowerEU: acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, sigură și durabilă COM (2022) 108 final din 08.03.2022;

- Recomandarea Comisiei Europene COM (2022) 3219 final din 18.05.2022 privind accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru proiectele în domeniul energiei din surse regenerabile și facilitarea contractelor de achiziție de energie electrică

precum și al Memorandumului promovat de către Ministerul Energiei cu tema: Întreprinderea măsurilor și realizarea demersurilor legale în vederea realizării investițiilor necesare dezvoltării infrastructurii energetice a României, și aprobat în ședința Guvernului României din data de 31 august 2022.

2.2 Descrierea situației actuale

În contextul crizei energetice generate, la nivelul Uniunii Europene, de războiul ruso-ucrainean, Comisia Europeană a lansat, în luna mai 2022, planul de măsuri REPowerEU, având ca scop asigurarea independenței Europei față de importurile de combustibili fosili din Rusia, cu mult înainte de orizontul de timp 2030.

Planul REPowerEU a fost creat având ca premise noile realități de pe piața energiei, astfel cum au fost influențate din punct de vedere geopolitic de conflictul armat din Ucraina, realități care reclamă măsuri concrete de accelerare a tranziției către o energie curată și de creștere a independenței energetice a Europei.

Astfel, Planul REPowerEU stabilește o serie de măsuri clare, menite să reducă rapid dependența de importurile de energie din Rusia, dar și să mărească la 45% ponderea producției de energie regenerabilă, la finalul acestui deceniu.

REPowerEU reprezintă, astfel, un plan de independență energetică a Europei, care se bazează pe trei piloni: economisirea energiei, producerea de energie curată și diversificarea surselor de energie.

Astfel, se poate observa influența pe care contextul internațional generat de războiul ruso-ucrainean a avut-o în revizuirea obiectivelor stabilite în domeniul surselor regenerabile de energie, în sensul creșterii ponderii energiei produse din surse regenerabile de energie în mixul energetic național al statelor membre.

În ceea ce privește finanțarea planului, Mecanismul de redresare și reziliență este un instrument central în punerea în aplicare a planului REPowerEU, oferind finanțare suplimentară din partea UE. Statele membre vor adăuga un capitol dedicat REPowerEU în cadrul planurilor lor de redresare și reziliență pentru a direcționa investițiile către obiectivele prioritare ale REPowerEU și pentru a întreprinde reformele necesare.

În acest context, România trebuie să răspundă unei provocări și totodată unei oportunități: aceea de a-și crește în ritm alert capacitatea de producție în domeniul energiei, cu accent deosebit pe sectorul energiei regenerabile, astfel încât să răspundă atât noilor realități, cât și politicilor strategice ale Uniunii Europene.

Deși, comparativ cu alte state, România are o poziție privilegiată în ceea ce privește ponderea energiilor verzi în mixul energetic național, necesarul total de consum face evident faptul că efortul de valorificare a acestor resurse trebuie urgent accelerat și optimizat. Practic, la acest moment, situația impune identificarea fără întârziere a unor soluții concrete, cu orizont scurt și mediu de punere în operă, precum și deblocarea proiectelor energetice aflate în stadiu avansat de execuție.

Contextul crizei energetice actuale generat de presiunea geopolitică și de situația conflictuală din Ucraina, necesita mai mult decât oricând acțiuni imediate. Astfel, este imperios necesară mobilizarea actorilor instituționali, a autorităților și entităților economice într-un singur sens, acela al interesului național și european, care presupune asumarea unei politici publice cu pași concreți îndreptați în direcția rezolvării problemelor stringente: reducerea rapidă a dependenței energetice față de Rusia, diversificarea surselor de producție și aprovizionare, dezvoltarea accelerată a capacităților energetice regenerabile.

Este necesar ca România să aibă capacitatea de a se adapta la timp la tendințele de pe piețele internaționale, precum și la reșezările geopolitice ce influențează parteneriatele strategice, cu componentele lor de securitate, investiții, comerț și tehnologie.

Congruența politico-decizională a instituțiilor este vitală pentru întreprinderea măsurilor și realizarea demersurilor legale în vederea realizării investițiilor considerate necesare dezvoltării infrastructurii energetice a României. Dat fiind contextul geopolitic actual, precum și orientările generale ale politicii energetice naționale pe termen lung, s-a conturat necesitatea exploatării potențialului hidrografic național, în sensul promovării investițiilor și impulsării proiectelor energetice aflate în stadiu avansat de execuție.

In acest context, Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT) a emis în data de 25.10.2022, Hotărârea nr. 169 privind îmbunătățirea rezilienței energetice a României pentru asigurarea securității în domeniu prin adaptarea operativă și dezvoltarea de noi capacități de producție energetice, în contextul războiului din Ucraina și a dispus adoptarea măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a acesteia.

Între direcțiile de acțiune identificate în materialul emis de CSAT, la dezvoltarea de noi capacități de producție a energiei electrice, lit. B – REPowerEU, au fost identificate proiectele de investiții ale Societății de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale Hidroelectrica S.A. (SPEEH S.A.) necesare pentru asigurarea rezilienței energetice.

Ca tehnologie ecologică dovedită, hidroenergia reprezintă acea sursă de energie fiabilă și flexibilă care poate contribui la creșterea accelerată a ponderii energiilor regenerabile în mixul energetic național. Prin stocarea energiei eoliene și solare în bateriile (rezervoarele) de apă hidroenergetice, care urmează să fie eliberate la cerere, se poate asigura un echilibru sistemului energetic și poate reprezenta soluția la dependența de combustibilii fosili.

Hidroenergia este accesibilă: are costuri reduse de operare, poate genera energie electrică 365 de zile pe an, iar producția poate fi intensificată în cel mai scurt timp.

Hidroenergia este prima și singura tehnologie regenerabilă care are un standard global pentru certificarea sustenabilității proiectelor individuale

Amenajările hidroenergetice aflate în curs de execuție în România reprezintă în majoritate obiective de investiții cu funcțiuni complexe. Scopurile avute în vedere la demararea acestor proiecte și care se urmăreau a fi atinse prin finalizarea investițiilor cu folosință complexă sunt:

- valorificarea potențialului hidroenergetic pe sectorul de râu amenajat;
- asigurarea surselor pentru alimentări cu apă și protecția riveranilor împotriva inundațiilor;
- regularizarea stocului natural hidrologic al bazinelor hidrografice pentru acoperirea perioadelor secetoase, asigurarea rezervelor de apă necesare pentru populație, industrie, agricultură;
- tranzitarea undelor de viitură în condiții de siguranță pentru localități, căi de comunicații și terenuri agricole;
- dezvoltarea regională a infrastructurii și a căilor de comunicații din zonele lucrărilor hidroenergetice.

Schimbările climatice tot mai pronunțate demonstrează fără echivoc că scopurile inițiale ale acestor investiții sunt de mare actualitate și în prezent.

Legea nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului* reglementează evaluarea impactului asupra mediului a proiectelor publice și private care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

Potrivit art. 4 din Legea nr. 292/2018: ***"Procedura de evaluare a impactului asupra mediului, prevăzută în anexa nr. 5, este parte integrantă din procedura de emitere a aprobării de dezvoltare."***

Procedura de evaluare a impactului asupra mediului integrează, după caz, evaluarea adecvată asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, precum și evaluarea posibilelor efecte ale emisiilor industriale și evaluarea pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase.

Procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele care se construiesc pe ape sau care au legătură cu apele, conform prevederilor Legii apelor nr. 107/1996, cu

modificările și completările ulterioare, se derulează coordonat cu procedura de emitere a avizului de gospodărire a apelor care include evaluarea impactului asupra corpurilor de apă.

În Anexa nr. 2 - Lista proiectelor pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, la pct. 3 lit. h) și i) sunt stabilite următoarele categorii de investiții:

”3. Industria energetică: (...)

h) instalații pentru producerea energiei hidroelectrice;

i) instalații destinate producerii de energie prin exploatarea energiei eoliene - parcuri eoliene;”

Potrivit art. 5 alin. (1) din aceeași lege:

”(1) *Prevederile prezentei legi nu se aplică proiectelor sau părților proiectelor care au ca obiectiv unic apărarea și securitatea națională ori reacția la situații de urgență, dacă autoritățile publice centrale pentru apărare și securitate națională, respectiv cea pentru situații de urgență, împreună cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului stabilesc, printr-o analiză de la caz la caz, că realizarea evaluării impactului asupra mediului ar avea un efect negativ asupra acestor obiective.*”

La momentul actual autoritatea centrală pentru apărare și securitate națională (CSAT) a stabilit prioritatea în raport de situația de criza energetică actuală a proiectelor de investiții ale SPEEH S.A. aflate în diferite stadii de realizare, prin îmbunătățirea rezilienței energetice a României.

Alineatul (2) al art. 5 prevede o excepție, după cum urmează:

” (2) *În situații excepționale, autoritatea publică centrală pentru protecția mediului poate excepta de la aplicarea prevederilor prezentei legi, parțial sau în totalitate, un anumit proiect, cu condiția ca obiectivele prezentei legi să fie realizate fără a aduce atingere prevederilor art. 17.*”

Evaluarea impactului asupra mediului este o procedură care se circumscrie obiectivelor prevăzute la art. 4 din Legea nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Prevederile art. 17 stabilește măsurile necesare care trebuie realizate pentru îndeplinirea Procedurii Transfrontaliere.

În considerarea celor expuse se apreciază că obiectivele de investiții propuse de SPEEH S.A. prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, pot fi considerate situații excepționale în sensul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare dacă acestea sunt declarate ca fiind proiecte de interes public major.

Deși, legislația națională de nivel primar nu definește noțiunea de ”interes public major”, Directiva 92/43/CEE din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, consolidată, care a fost transpusă prin Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, utilizează această noțiune în cuprinsul art. 6 alin. (4).

Potrivit acestei directive, noțiunea interes public major reprezintă o situație de excepție în care, deși zona respectivă este un habitat natural, se pot realiza lucrări/investiții ”din motive cruciale de interes public major”.

Astfel, legislația secundară - *Ghidul metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes*

comunitar, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 262/2020 prevede că:

"Comisia Europeană acceptă motivele de interes public major care sunt în concordanță cu politicile Uniunii Europene. Interesul public poate fi considerat "prioritar" doar dacă este un interes pe termen lung; interesele economice pe termen scurt nu sunt suficiente pentru a contrabalansa interesele de conservare pe termen lung, conform prevederilor Directivei Habitat. Sunt considerate "motive de ordin social sau economic": crearea unui număr mare de locuri de muncă pe termen lung, asigurarea competitivității economice la nivel global și regional, dezvoltarea tehnologică, utilizarea tehnologiei "prietenoase" pentru mediu.

Constituie "motive de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic" următoarele situații în care PP respectiv demonstrează că sunt indispensabile:

a) în cadrul acțiunilor sau politicilor care au ca scop protecția sănătății, securității și mediului;

b) în cadrul politicilor fundamentale pentru țară sau societate;

c) în cadrul desfășurării unor activități de ordin social sau economic, îndeplinind obligațiile specifice de serviciu public."

Proiectele de investiții promovate de SPEEH S.A. pot fi declarate de interes public major în raport de **acțiunile sau politicile care au ca scop protecția sănătății, securității și mediului și politicile fundamentale pentru țară sau societate.**

Un element esențial al proiectelor de investiții îl reprezintă indicatorii tehnico-economici.

Indicatorii tehnico-economici cuprind:

a) indicatori maximali, respectiv valoarea totală a obiectului de investiții, exprimată în lei, cu TVA și, respectiv, fără TVA, din care construcții-montaj (C+M) în conformitate cu devizul general;

b) indicatori minimali, respectiv indicatori de performanță - elemente fizice/capacități fizice care să indice atingerea țintei obiectivului de investiții - și, după caz, calitativi, în conformitate cu standardele, normativele și reglementările tehnice în vigoare;

c) indicatori financiari, socioeconomici, de impact, de rezultat/operare, stabiliți în funcție de specificul și ținta fiecărui obiectiv de investiții;

d) durata estimată de execuție a obiectivului de investiții, exprimată în luni.

La acest moment, proiectele de investiții prevăzute în anexă sunt gestionate exclusiv de către SPEEH S.A., fără ca statul român să mai aducă o contribuție financiară proprie la realizarea acestora, sursele de finanțare asigurate de către acesta fiind furnizate într-o etapă anterioară a proiectului de investiții, motiv pentru care apreciem că o decizie corectă, coerentă și fundamentată cu privire la realizarea acestor investiții ar trebui să fie adoptată de către SPEEH S.A..

Astfel, se va propune ca, pentru proiectele de investiții promovate de SPEEH S.A., să fie instituită o derogare expresă de la art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căror:

”Art. 42. (1) Documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții noi, documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenții, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente celorlalte categorii de investiții incluse la poziția C «Alte cheltuieli de investiții» care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, se aprobă de către:

- a) Guvern, pentru valori mai mari de 40 milioane lei;
- b) ordonatorii principali de credite, pentru valori cuprinse între 7 milioane lei și 40 milioane lei;
- c) ceilalți ordonatori de credite, pentru valori până la 7 milioane lei, cu acordul prealabil al ordonatorului principal de credite cu privire la necesitatea și oportunitatea investiției.

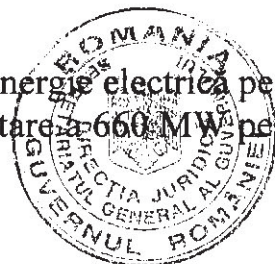
(2) Reaprobarea documentației tehnico-economice a unui obiectiv/proiect de investiții, a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, respectiv a notelor de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente celorlalte categorii de investiții incluse la poziția C «Alte cheltuieli de investiții» se face potrivit prevederilor alin. (1).”

Până la data de 31 decembrie 2021 au fost scoși din funcțiune 1.695 MW, respectiv grupul energetic Turcenii 3 cu o putere instalată de 330 MW, grupul energetic Ișalnița 8 cu o putere instalată de 315 MW, ambele aparținând Complexului Energetic Oltenia, precum și cele 5 grupuri energetice de 210 MW ale CTE Mintia – Deva, urmare aprobării date de Adunarea Creditorilor debitorului Societății Complexul Energetic Hunedoara S.A.

Prin Decizia ANRE nr. 309/24.02.2021 a fost modificată Licența nr.1085 pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, acordată prin Decizia ANRE nr. 1403 din 11.06.2012, cu modificările ulterioare, Societății Complexul Energetic Oltenia S.A., prin excluderea grupurilor energetice Turcenii 3 și Ișalnița 8, începând cu data de 01 iulie 2021, iar CNTEE Transelectrica SA a confirmat retragerea definitivă din exploatare.

Prin Decizia ANRE nr.2391/29.12.2021 a fost modificată Licența nr.1122/02.11.2012 pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare acordată Societății Complexul Energetic Hunedoara S.A., astfel încât puterea electrică/termică instalată pe grup/centrală la Sucursala Electrocentrale Mintia este 0 MWe/MWt, iar CNTEE Transelectrica S.A. a confirmat retragerea definitivă din exploatare a grupurilor energetice din cadrul Sucursalei Mintia.

Diminuarea puterii electrice nominale a capacităților producătoare de energie electrică pe bază de lignit și huilă se realizează anul acesta prin retragerea din exploatare a 660 MW pe

bază de lignit, conform prevederilor Planului de restructurare al Complexului Energetic Oltenia aprobat prin Decizia C(2022) 553 final/26.01.2022 și ale Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), iar în anul 2025 urmează a fi închise capacități energetice instalate pe bază de lignit și huilă ce însumează 1.425 MW, în conformitate cu prevederile celor două planuri sus-menționate.

Pentru toate minele de huilă, indiferent că sunt sau nu incluse într-un program de închidere autorizat de Comisia Europeană în temeiul Deciziei nr.787/2010, se pot acorda ajutoare de stat în conformitate cu Orientările C (2022) 481 final privind ajutoarele de stat pentru climă, protecție a mediului și energie.

Ajutoarele de stat acoperă costurile aferente lucrărilor suplimentare de securitate în subteran, ca urmare a închiderii activităților de extracție a cărbunelui și pot fi acordate după autorizarea acestora de către Comisia Europeană. Acordarea măsurilor de sprijin se face anual, prin hotărâri ale Guvernului

Elementele care vizează interesul public general și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată sunt următoarele:

Având în vedere caracterul strategic al proiectelor de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice, eoliene și fotovoltaice și faptul că finanțarea europeană prin planul de măsuri REPower EU presupune o perioadă redusă de timp pentru evaluare, fiind necesară asigurarea posibilității implementării până în anul 2026,

Întrucât autoritatea centrală pentru apărare și securitate națională - Consiliul Suprem de Apărare a Țării a stabilit prioritatea în raport de situația de criza energetică actuală a proiectelor de investiții ale SPEEH S.A. aflate în diferite stadii de realizare, prin îmbunătățirea rezilienței energetice a României,

Ținând cont de necesitatea eficientizării procesului de evaluare a impactului de mediu care se realizează la nivelul agențiilor teritoriale de mediu, în sensul de a crea premisele legale pentru ca Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor să realizeze evaluarea prin structurile proprii de specialitate,

Luând în considerare faptul că indicatorii tehnico – economici aferenți unor proiecte de investiții au fost aprobați înainte de anul 1990 prin acte normative specifice reglementarilor în vigoare la momentul de referință, motiv pentru care este necesară actualizarea indicatorilor tehnico- economici și a bugetului,

Având în vedere faptul că se impune realizarea cu celeritate a tuturor etapelor specifice și pentru o mai facilă implementare a lucrărilor de investiții,

Ținând seama de faptul că neadoptarea unor măsuri în regim de urgență generează urmări cu impact negativ major, inclusiv cu privire la competitivitatea industriei energetice românești, având în vedere provocările actuale de natură geopolitică, precum și caracterul extraordinar al măsurilor ce se impun a fi adoptate în regim de urgență în vederea creșterii securității și independenței energetice prin promovarea investițiilor necesare,

întrucât în conformitate cu prevederile art. 24 din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, la atingerea jaloanelor și a țintelor convenite relevante, indicate în planul de redresare și reziliență, astfel cum a fost aprobat în conformitate cu articolul 20, statul membru în cauză poate transmite Comisiei cereri justificate în mod corespunzător de plată a contribuției financiare și, după caz, a împrumutului, de două ori pe an.

luând în considerare că România trebuie să depună cea de-a doua cerere de plată în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență până la sfârșitul acestui an și având în vedere negocierile purtate de Ministerul Proiectelor și Investițiilor Europene cu Comisia Europeană, precum și propunerile transmise Ministerului Energiei pentru îndeplinirea Jalonului nr. 114 aferent Planului Național de Redresare și Reziliență (denumit în continuare PNRR),

deoarece îndeplinirea Jalonului nr. 114 aferent Planului Național de Redresare și Reziliență reprezentat de intrarea în vigoare a Legii privind decarbonizarea sectorului energetic, este parte integrantă din a doua cerere de plată,

întrucât cu referire la actele normative emise de România, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic și Legea nr. 334/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic experții Comisiei Europene a transmis observații la datele de în perioadă 21 octombrie – 9 decembrie 2022,

ținând cont că neadaptarea legislației la observațiile Comisiei Europene creează premisele conduce la respingerea cererii de plată nr. 2 aferenta anului 2022 din Planul Național de Redresare și Reziliență, în valoare de aproximativ 2,8 miliarde euro,

având în vedere faptul că atragerea sumelor aferente cererii de plată nr. 2 pentru anul 2022 a Planului Național de Redresare și Reziliență vizează interesul public și strategic și sunt o prioritate a Programului de Guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

Având în vedere faptul că aspectele anterior menționate vizează interesul public și strategic și constituie o situație de urgență și extraordinară, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

Având în vedere caracterul strategic al proiectelor de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice și faptul că finanțarea europeană prin planul de măsuri REPower EU presupune o perioadă redusă de timp pentru evaluare, este necesară asigurarea posibilității realizării acestora până în anul 2026.

Prin finalizarea și punerea în valoare a proiectelor hidroenergetice din anexa la proiectul de ordonanță de urgență, respectiv:

Nr. crt	Obiectiv
1	Amenajarea Hidroenergetică a râului Jiu pe sectorul Livezeni - Bumbesti
2	Amenajarea Hidroenergetică a râului Olt defileu pe sectorul Cornetu - Avrig
3	Amenajarea Hidroenergetică Pascani pe râul Siret
4	Amenajarea Hidroenergetică Răstolița
5	Amenajarea Hidroenergetică Surduc Siriu
6	Amenajarea Hidroenergetică a râului Siret pe sectorul Cosmești - Movileni
7	Complexul Hidrotehnic și Energetic Cerna Motru Tismana

8	Amenajarea Hidroenergetică a râului Olt pe sectorul Izbiceni – Dunăre. Centrala Hidroelectrică Islaz
9	Amenajarea Hidroenergetică Cerna Belareca
10	Valorificarea potențialului energetic solar din zona Sadova-Dăbuleni, Dolj – UAT Sadova
11	Dezvoltarea CTE Iernut prin construcția unei centrale termoelectrice noi cu ciclu combinat cu turbine cu gaze cu o putere instalată de 430 MW

Se adaugă astfel, producției anuale românești aproape 2 TWh/an energie verde regenerabilă, ceea ce conduce la atingerea dezideratului actual al independenței energetice în condițiile respectării și protejării mediului.

Ținând cont de necesitatea eficientizării procesului de evaluare a impactului de mediu care se realizează la nivelul agențiilor teritoriale de mediu, în sensul de a crea premisele legale pentru ca Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor să realizeze evaluarea prin structurile proprii de specialitate, luând în considerare faptul că indicatorii tehnico – economici aferenți proiectelor de investiții au fost aprobați prin acte normative

specifice reglementarilor în vigoare la momentul de referință, motiv pentru care este necesară actualizarea acestora și a bugetului alocat, având în vedere faptul că se impune realizarea cu celeritate a tuturor etapelor specifice și pentru o mai facilă implementare a lucrărilor de investiții, a fost elaborat prezentul proiect de ordonanță de urgență care vizează adoptarea următoarelor măsuri:

1. Obiectivele de investiții prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, declarate ca fiind proiecte de interes public major care utilizează energia regenerabilă sunt considerate situații excepționale, în sensul prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, și sunt proiecte de interes național/importanță/securitate națională, pentru a căror realizare este permisă scoaterea terenurilor din circuitul agricol în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și după caz, scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier național în condițiile din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
2. Indicatorii tehnico-economici aferenți proiectelor din Anexa se actualizează și se aprobă de către Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice "Hidroelectrica" - S.A., prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, modificările și completările ulterioare și ale art. 5 alin. (1) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.

SPEEH S.A. va suporta, dacă este cazul costurile aferente scoaterii definitive a terenurilor din fondul forestier național în condițiile din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare

În conformitate cu angajamentele României asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență a României adoptat prin Decizia Consiliului Uniunii Europene din data de 3

noiembrie 2021, încetarea producerii energiei electrice pe bază de lignit și huilă trebuie să se realizeze până la data de 31 decembrie 2032, prin retragerea din exploatare și închiderea și conservarea capacității energetice totale instalate pe bază de lignit și huilă, de 4.920 MW.

Modificările și completările Ordonanței de urgență a Guvernului nr.108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 334/2022, vizează în primul rând, implementarea observațiilor Comisiei Europene cu privire la îndeplinirea Jalonului nr. 114 aferent Planului Național de Redresare și Reziliență reprezentat de intrarea în vigoare a Legii privind decarbonizarea sectorului energetic.

Jalonul nr. 114 face parte din cererea de plată nr. 2 a Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) în valoare de aproximativ 2,8 miliarde EUR, și reprezintă jalonul asumat de România în ceea ce privește decarbonizarea sectorului energetic.

Observațiile Comisiei Europene vizează identificarea clară a mecanismului de scoatere din exploatare și introducere în conservare pentru capacitatea energetică de 660 MW din cadrul grupurilor energetice Turceni 7 și Rovinari 3, precum și modul de activare a acestor capacități energetice pe perioada 2023-2025 în vederea activării în mod exclusiv pentru asigurarea adecvanței Sistemului Energetic Național, precum și mecanismul de compensare, în afara pieței energetice, a utilizării acestor capacități.

În ce privește modificările punctuale, este propusă modificarea lit. a) a alineatului (1) în sensul determinării unuia dintre principiile legislației în domeniu, respectiv "asigurarea capacităților energetice necesare funcționării sigure și stabile a Sistemului electroenergetic național.

Se propune abrogarea art. 1 alin. (2) unde este definită rezerva tehnică.

Se propune ajustarea optimă termenelor și capacităților energetice care ies din exploatare, după cum urmează:

"(1) Capacitățile energetice pe bază de huilă și lignit rămase disponibile la data de 31.12.2021 se scot din exploatare/serviciu treptat potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență după cum urmează:

a) până la sfârșitul anului 2022, 660 MW de capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit;

b) până la sfârșitul anului 2025, alte 1425 MW de capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit;

c) până cel târziu la sfârșitul anului 2032, capacități suplimentare de producție de energie electrică pe bază de lignit și huilă de 1140 MW."

Se instituie un mecanism de excepție prin care, capacități aflate în conservare pot fi introduse în sistem pentru satisfacerea cerințelor de echilibrare, astfel:

- Capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit, se scot din exploatare/serviciu prin ordin al ministrului energiei după împlinirea termenului prevăzut la alin.(3) – 3 ani.

- Capacitățile energetice de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare, sunt păstrate în afara pieței de energie și pot fi dispecerizate numai dacă este probabil ca operatorul de transport și sistem să își epuizeze resursele de echilibrare pentru a restabili un echilibru între cerere și oferta. Această cerință nu aduce atingere activării resurselor conservate înainte de dispecerizarea efectivă pentru a

respecta constrângerile legate de activare și cerințele de funcționare ale resurselor conservate.;

Normele care reglementează activarea capacităților de producere a energiei electrice pe bază lignit prevăzute la alin.(1) lit.a), în timpul etapei de conservare, se aprobă prin ordin al ministrului energiei și cuprind:

a) procedura de activare a capacităților de producere a energiei electrice propusă de operatorul de transport și sistem;

b) formula de calcul a compensațiilor pe perioada activării capacităților energetice, dacă este cazul, în conformitate cu normele privind ajutorul de stat, la propunerea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei.

Cerințele pentru activarea capacităților energetice pe baza de lignit sunt următoarele:

a) în cursul intervalelor de decontare a dezechilibrelor, în care capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare sunt dispecerizate, dezechilibrele de pe piață trebuie să fie decontate cel puțin la valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică sau la o valoare mai mare decât limita tehnică de preț intrazilnică, astfel cum este definită în Regulamentul (UE) 2019/943, luându-se în calcul valoarea cea mai mare;

b) energia produsă de capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare în urma dispecerizării trebuie să fie atribuită părților responsabile cu echilibrarea prin mecanismul de decontare a dezechilibrelor;

c) capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit, prevăzute la alin.(1) lit.a) scoase din conservare nu trebuie să primească niciun fel de compensație de pe piața angro de energie electrică și/sau de pe piața de echilibrare;

d) energia produsă de capacitățile de producere a energiei electrice pe bază de lignit scoase din conservare în timpul activării nu se atribuie grupurilor responsabile pentru echilibrare prin intermediul piețelor angro și nici nu le modifică dezechilibrele acestora.”

Acestea capacități energetice scoase din conservare urmează să funcționeze cu respectarea normelor aplicabile ajutorului de stat, inclusiv cele referitoare la protecția mediului.

2.4 Alte informații

Nu au fost identificate.

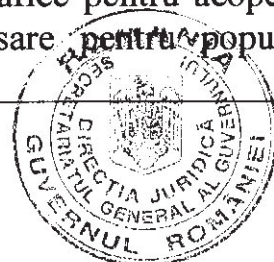
Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

- valorificarea potențialului hidroenergetic pe sectorul de râu amenajat;
- asigurarea surselor pentru alimentări cu apă și protecția riveranilor împotriva inundațiilor;
- regularizarea stocului natural hidrologic al bazinelor hidrografice pentru acoperirea perioadelor secetoase, asigurarea rezervelor de apă necesare pentru populație, industrie, agricultură;

- tranzitarea undelor de viitură în condiții de siguranță pentru localități, căi de comunicații și terenuri agricole;
- dezvoltarea regională a infrastructurii și a căilor de comunicații din zonele lucrărilor hidroenergetice;
- crearea de locuri de munca.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Reducerea dependentei de importuri de energie electrica.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Crearea unor acumulări care permit dezvoltarea unui microclimat și a unor ecosisteme care permit dezvoltarea și protejarea speciilor locale, precum și dezvoltarea unor noi specii care vor găsi condițiile potrivite de dezvoltare.

Având în vedere ca energia produsă este verde, la o putere de peste 2,5 TWh/an, după darea în folosință emisiile de carbon se reduc cu aprox. 800.000 tone de dioxid de carbon/an.

Aplicarea prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 292/2018 nu aduce atingere obligațiilor stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, care transpune prevederile Directivei Habitate în legislația națională. De asemenea, nu aduce atingere obligațiilor stabilite prin Directiva Cadru Apă, transpusă în legislația națională prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care proiectele menționate în anexă ar putea afecta în mod semnificativ un/sit/situri Natura 2000, singur sau în combinație cu alte planuri ori proiecte, sunt supuse unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, avându-se în vedere obiectivele de conservare ale acestuia/acestora, astfel încât să rezulte clar și fără echivoc că proiectele de interes public major, cu posibil impact asupra siturilor Natura 2000 nu sunt exceptate de la procedura de evaluare adecvată.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

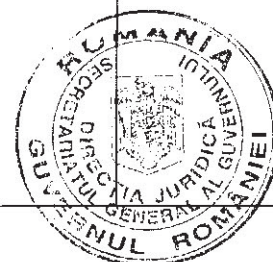
Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2022	2023	2024	2025	2026	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-					
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată – prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară - prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.az						
4.8. Alte informații						
Nu au fost identificate.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale/structurile asociative ale administrației publice locale prevăzute la art. 86 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, au fost informate asupra conținutului proiectului de act normativ. Prin adresa Ministerului Energiei din data de 22.11.2022 s-a solicitat Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România comunicarea propunerilor și observațiilor, însă nu au fost primite observații.

Termenul de consultare a fost redus potrivit art. 3 alin. (2) din H.G. nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ: proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1395/2022.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței a emis adresa nr. RG/17213/2022.
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Proiectul de act normativ este supus avizului Companiei Naționale de Transport de Energie Electrică "TRANSELECTRICA" și Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei.

Ministerul Afacerilor Externe a precizat că proiectul excede competențelor sale.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se supune procedurilor de transparență decizională prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind postat pe site-ul Ministerului Energiei în data de 22.11.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru stabilirea unor măsuri privind obiectivele de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice în curs de execuție precum și a altor proiecte de interes public major care utilizează energie regenerabilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

